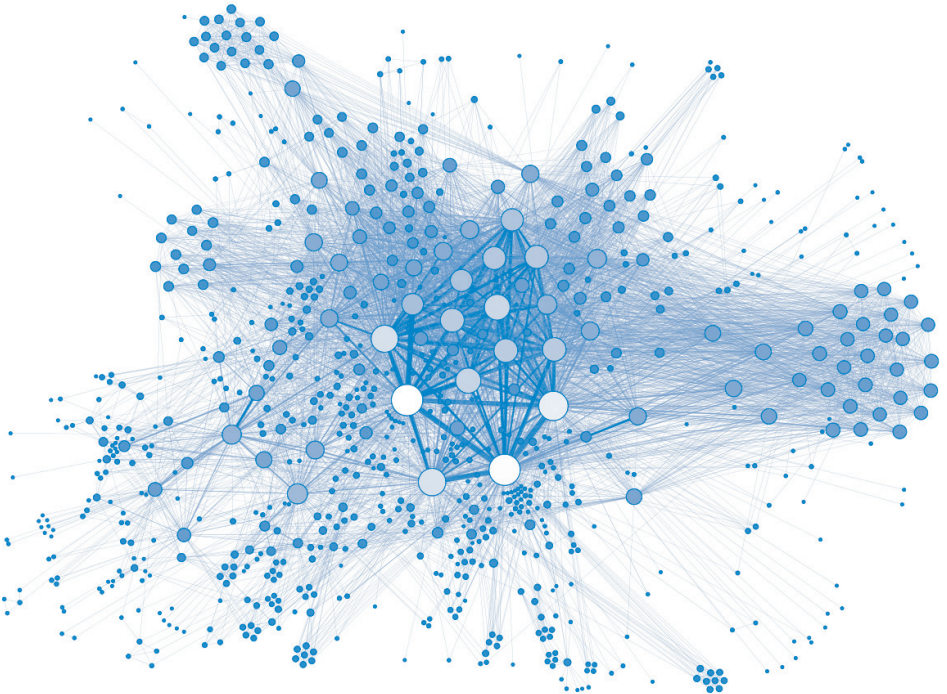

Leergang Systeeminterventies

Voor conflict en stagnatie in samenwerking

*“The unit and focus for change is the system,
and the agent of change is the individual”
(M. O’Neill)*

**Marijke
Spanjersberg**

Systeme interventies

Deze leergang start bij verwondering over onze omgang met werksituaties waarin het niet gaat zoals we gehoopt hadden.

Bijvoorbeeld zo:

- De samenwerking tussen afdelingen komt niet van de grond en in antwoord daarop krijgen de medewerkers een training in communicatieve vaardigheden.
- Een manager krijgt het signaal dat er gepest wordt in het team. De geïdentificeerde pesters krijgen een stevig gesprek met de manager, in aanwezigheid van de HRM-functionaris.
- Het veranderproces dreigt vast te lopen bij gebrek aan focus, tijd en energie. Het veranderteam gaat twee dagen de hei op, de rest van de organisatie wacht de uitkomsten van de heidagen af.
- Het gesprek tussen bestuurder en OR wordt een strijd tussen 'organisch willen veranderen' enerzijds en 'zorgvuldig de procedures volgen' anderzijds. De gang naar de rechter wordt voorbereid.

Systemeeminterventies

In al deze situaties bleek de bedachte oplossing niet te werken. Waarom niet? Het zijn oplossingen die uitgaan van de veronderstelling dat individuele competenties te kort schieten, dat er schuldigen zijn die moeten worden gecorrigeerd, dat een team in isolatie kan werken aan problemen die het collectief betreffen, of dat slechts één aanpak de juiste is. Als dergelijke veronderstellingen niet blijken te kloppen, hebben we dan misschien een alternatief?

Het systeemdenken hanteert het relatiernetwerk als aangrijpingspunt voor veranderingen in plaats van het tekort-schietende individu. In plaats van het maken van oorzaak-gevolg-schuld-analyses, probeert het systeemdenken

zicht te krijgen op patronen die niemand gewild heeft, maar die toch iedereen in zijn greep lijken te hebben. In plaats van problemen in stukjes op te knippen, kijkt het systeemdenken naar het geheel. En in plaats van een strijd om de waarheid, zoekt het systeemdenken de verbinding door vanuit verschillende posities naar een vraagstuk in kwestie te kijken.

De consequentie van deze manier van kijken is veelomvattend. Want wie eenmaal een systemisch kompas heeft ontwikkeld, ziet steeds beter mogelijkheden om lastige samenwerkingsvraagstukken hanteerbaar te maken, zonder te vervallen in fragmentatie en het steeds maar weer verplaatsen van de schuldvraag.

Wie vanuit de systemisch oriëntatie te werk gaat:

- ontwikkelt een onderzoekend oog en oor voor het geheel en het betekenisvolle detail;
- wordt gevoelig voor de kracht van taal en weet de werking van het woord goed te benutten;
- raakt bedreven in het samen met betrokkenen werken aan creatieve manieren om samenwerkingsproblemen op te lossen.

De leergang en de opzet

Systeem in focus plus en min 1

De leergang is opgebouwd vanuit het systemische principe dat je je onderzoeksblik richt op het systeem in focus plus en min 1. Dat wil zeggen: als het systeem in focus de groep is waarin het gedoe zich aandient, dan kijk je niet alleen naar patronen en dynamieken in de groep zelf, maar ook naar de context (het systeem in focus plus 1) en naar het individu (het systeem in focus min 1). De context bestaat bijvoorbeeld uit een hoger managementteam, een complexe opdracht, een serie expliciete en impliciete spelregels of een bepaalde verdeling van middelen. Met het systeem in focus min 1, het

individu, kijken we naar onze evolutionair-neurologische bagage en hoe die van betekenis is voor het vormgeven van samenwerking. Het systeem in focus min 1 gaat in deze leergang niet over individuele psychologische verschillen, maar juist over wat wij gemeenschappelijk hebben. Onder welke condities zijn wij bereid tot samenwerking en wanneer haken we af of komen we in verzet? Wie over brillen beschikt om op elk van deze drie niveau's te kijken en goed kan schakelen tussen de verschillende niveau's, ontwikkelt een breed repertoire aan interventies om stagnatie en conflict op te kunnen lossen.

Professioneel & Persoonlijk

De leergang gaat over situaties die de meeste mensen graag vermijden: situaties vol ambiguïteit, onzekerheid, spanning en strijd. Wie zich met regelmaat hierin begeeft met de intentie om bij te dragen aan een oplossing, vraagt nogal wat van zichzelf. Hoe blijf je present, fit en alert? Hoe blijf je voor iedereen beschikbaar, zonder jezelf te verliezen?

Hoe hanteer je je eigen emoties en oordelen die een onbevangen handelen wellicht in de weg zitten? En hoe weet je van jezelf voor welk appel je gevoelig bent? Het zijn geen eenvoudige, maar wel relevante vragen waar we gedurende de leergang tijd voor maken, zodat iedere deelnemer hier voor zichzelf werkbare antwoorden op vindt.

De opbouw van de zes bijeenkomsten

De eerste twee dagen gaan over het systeem in focus: hoe kijk je met de systeembril op, hoe breng je circulaire patronen in beeld, hoe leg je paradoxen bloot, hoe kun je mensen circulair bevragen en hoe creëer je een nieuw verhaal, waarin iedereen zich gehoord voelt, iedereen heel blijft en er tegelijkertijd een nieuw perspectief geboden wordt? Op de derde dag staat het systeem in focus plus en min 1 centraal. Dat doen we met behulp van de neuro-psychologische invalshoek. Deze leert ons menselijk conflictgedrag te

begrijpen en de rol die de context speelt in conflictsituaties. Tijdens de vierde en de vijfde dag gaan we experimenteren met een breed scala aan systemische interventies. De zesde dag is ingericht in de vorm van een leercarrousel met twee gastdocenten. We werken op deze slotdag met eigen casuïstiek, waarbij steeds andere systemische invalshoeken worden belicht. De leergang wordt afgesloten met een feestelijke uitreiking van de certificaten van deelneming.

Werkwijze

Gedurende de dagen wisselen theoretische inleidingen, demonstraties, zelf experimenteren, feedback en reflectie elkaar af.

Ter voorbereiding van elke lesdag wordt gemiddeld zes uur voorbereidingstijd gevraagd om literatuur te bestuderen, het geleerde in praktijk te brengen en casuïstiek voor te bereiden.

Deelnemersprofiel

De leergang is bedoeld voor leidinggevenden, adviseurs, trainers en coaches die nieuwsgierig zijn naar het potentieel van het systemische gedachtegoed en bijbehorend interventie-repertoire, eigen praktijkervaringen kunnen inbrengen over het begeleiden bij samenwerkingsvraagstukken en de gelegenheid hebben om te experimenteren met nieuw repertoire.

Docenten

Marijke Spanjersberg

Hoofddocent

www.onswerk.nu

Max Wildschut

Gastdocent dag 3

www.maxwildschut.nl

Anneke Jelsma

Begeleider leercarrousel dag 6

www.onswerk.nu

Simen van der Goot

Begeleider leercarrousel dag 6

www.simenvandergoot.nl

Kosten en Aanmelden

Kosten

€ 3.200,-

Inclusief lunch en de boeken
Systeemdenken in de Praktijk en
Darwin voor Managers.

Deze kosten zijn vrijgesteld van BTW.

Data en locatie

Meer informatie over de leergang kunt u vinden op de website.

Aanmelden

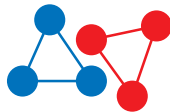
U kunt u aanmelden voor deze leergang via het online aanmeldformulier op de website.

www.systeeminterventies.nl

Tot slot

Het systemisch gedachtegoed biedt mij een waardevol repertoire voor situaties waarin het plezier in het werk verdwenen is en waarin synergie, creativiteit en resultaten ver te zoeken zijn. Maar meer nog dan een behulpzame gereedheidskist, is het systeemdenken voor mij een manier van in de wereld staan. Het systeemdenken biedt mij telkens nieuwe inspiratie om te bewegen van splitsen naar verbinden, van oordelen naar onderzoeken, van maakbaarheid naar menselijke maat, van waarheid naar meervoudigheid, van abstracties naar het concrete doen en laten van alledag, van anonimiteit naar mensen met een naam en een gezicht, van het personaliseren naar het relationeel maken van problemen, van paradoxen en incongruenties naar het weer kloppend maken van structuren, afspraken en spelregels, van 'we doen het zo, want het moet zo' naar kijken wat er kan. Vanuit deze inspiratie en vanuit mijn ervaring in het werken met het systemisch gedachtegoed, heb ik deze leergang gemaakt en wil ik, samen met anderen, blijven bijdragen aan het delen en verder ontwikkelen van het systeemdenken in de breedste zin van het woord.

Marijke Spanjersberg

www.systeeminterventies.nl